

8 NumPy Paketi

Önceki bölümlerde incelediğimiz liste veri yapısı Python'a özel ve son derece kullanışlı bir veri türüdür. Listeleri kullanarak verileri bir arada saklayabilir ve bunlar üzerinde değişiklikler yapabilir, yeni veriler ekleyebilir ya da mevcut verileri çıkarabiliriz. Ancak liste veri yapısında günlük hayatın kullanımımda çok ihtiyaç duyacağımız bir özellik yoktur. Liste veri yapısında, veriler üzerinde analizler yapmak, matematiksel ya da istatistiksel işlemler uygulamak mümkün olmamaktadır. Halbuki *R* ya da *Matlab* gibi diğer dillerde bu tip işlemler kolaylıkla yapılabilmektedir.

Diyelim ki bir sınıfındaki öğrencilerin iki sınavdan aldığı notları iki listede kaydettiniz ve şimdi de ortalamalarını hesaplamak istiyorsunuz. Normalde bunu basit bir şekilde (*sinav_1 + sinav_2*) / 2 yazarak yapabilmelisiniz. Ancak Python listelerinde bu işlemi yapmak istediğimizde aşağıdaki hata mesajını alıyoruz. Çünkü Python normal liste veri yapıları ile matematik işlemi yapmayı bilmiyor.

```
>>> sinav_1 = [100, 84, 76, 48, 36, 77, 90]
>>> sinav_2 = [95, 78, 66, 57, 75, 89, 95]
>>> (sinav_1 + sinav_2) / 2
Traceback (most recent call last):
  File "<stdin>", line 1, in <module>
TypeError: unsupported operand type(s) for /: 'list' and 'int'
```

NumPy paketi listelerde matematiksel işlem yapabilmek için geliştirilmiştir. Paket ismi Numeric Python (Sayısal Python) kelimelerinin kısaltılmasıından oluşmuştur. *NumPy*

PYTHON İLE VERİ BİLİMİ

paketinde temel veri yapısı listeler yerine NumPy dizileridir (NumPy array). NumPy dizilerinin normal listelerden farklı, listeler farklı türde veriler içerebiliyorken, NumPy dizilerinin sadece tek türde veriler içerebilmesidir. Bir NumPy dizisine farklı veri türleri tanımlarsanız, bunların hepsi aynı veri tipine çevrilir. Örneğin, diziye sayısal veriler ve metin verileri tanımlanırsa, metinler sayısal veriye çevrilemeyeceği için tüm sayısal veriler metin veri tipine çevrilir.

```
import numpy as np
numpy_dizi = np.array(["Adana", 1, "Adiyaman", 2, "Afyon", 3])
print(numpy_dizi)
['Adana' '1' 'Adiyaman' '2' 'Afyon' '3']
NumPy paketin kullanabilmek için öncelikle her oturumda paketi içeri aktarmalıyız.
import numpy
```

Bir paketi içeri aktardıktan sonra pakette yer alan fonksiyon ve metodları kullanabilmek için paket ismi ve sonrasında nokta (numpy.) yazmak gerektiğini önceki bölümde göstermişük. Her defasında NumPy yazmak zor geliyorsa daha kısa bir isim de belirlenebilir.

```
import numpy as np
Herhangi bir Python listesini array() metodunu kullanarak NumPy dizisine dönüştürübiliriz.
```

```
import numpy as np
olcum = [23, 34, 54, 42, 34, 22, 10, 18, 22]
olcum_np = np.array(olcum)
olcum_np = np.array([23, 34, 54, 42, 34, 22, 10, 18, 22])
olcum_np
array([23, 34, 54, 42, 34, 22, 10, 18, 22])
print(olcum_np)
[23 34 54 42 34 22 10 18 22]
```

Göründüğü gibi, NumPy array veri tipinin görünüşte listeden hiçbir farkı yoktur.

Yukarıda yapmaya çalıştığımız not ortalaması işlemini şimdi **NumPy array** ile yapmaya çalışalım.

```
import numpy as np
sinav_1 = [100, 84, 76, 48, 36, 77, 90]
sinav_2 = [95, 78, 66, 57, 75, 89, 95]
sinav_1_np = np.array(sinav_1)
sinav_2_np = np.array(sinav_2)
```

```
ortalama = (sinav_1_np + sinav_2_np) / 2
print(ortalama)
[ 97.5  81.   71.   52.5  55.5  83.   92.5]
```

NumPy dizilerinde işlemler eleman bazında gerçekleşir. Yukarıdaki örnekte `sinav_1_np` ve `sinav_2_np` arasında toplama işlemi yaptığımızda bunların aynı sıradaki elemanları toplandı.

NumPy paketinin matematiksel işlemler yapmak için geliştirilmiş olduğunu belirtmişik. Bu nedenle listeler için kullanılan metodların bazıları NumPy dizilerinde işe yaramayabilir ya da farklı sonuçlar verebilir. Örneğin, iki listeye + işleminin uygulanması, bu iki listeyi birleştirir.

```
sinav_1 + sinav_2
[100, 84, 76, 48, 36, 77, 90, 95, 78, 66, 57, 75, 89, 95]
```

Diğer taraftan iki NumPy dizisine + işlemi uygulanırsa bu, matematiksel toplama anlamına gelir ve iki dizinin aynı sıradaki elemanları aritmetik olarak toplanır.

```
sinav_1_np + sinav_2_np
array([195, 162, 142, 105, 111, 166, 185])
```

NumPy dizilerinde sıra numarasına göre eleman seçme, normal listelerle aynıdır.

```
sinav_1_np[0]
100
sinav_2_np[3]
57
```

NumPy dizilerinde istenen şartları taşıyan elemanları seçtirmek de mümkündür. Bunun için mantıksal operatörlerden faydalanılır. Diyelim ki yukarıda hesapladığınız ortalama dizisinde, geçme notu olan 70'in altındaki ortalamaları görmek istiyorsunuz.

Önce, hangi sıradaki elemanların istenen şartı sağladığını belirlemeliyiz.

```
ortalama < 70
array([False, False, False, True, True, False, False], dtype=bool)
```

İncelediğimiz dizi ile aynı uzunlukta bir mantıksal (bool) dizi ürettiğimiz. Bu dizinin elemanları aranan şartı sağlıyorsa True, sağlanamıyorsa False olacaktır. Şimdi, `ortalama` dizisinde istediğimiz şartları sağlayan elemanları seçmek için yukarıda yazdığımız mantıksal ifadeyi dizinin kendisine uygulayacağımız.

```
ortalama[ortalama < 70]
array([ 52.5,  55.5])
```

PYTHON İLE VERİ BİLİMİ

NumPy modülünde sayı dizileri oluşturmak için `.arange()`, `.linspace()` veya `.logspace()` metodlarını kullanabiliriz. Bunların kullanımına ilişkin örnekler bakalım.

```
# 1'den 10'a kadar sayılar. Argüman olarak 1 ve 11 yazdığımızda dikkat edin.
np.arange(1, 11)
array([1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10])
# 1'den 10'a kadar sayılar. 2'şer artarak
np.arange(1, 11, 2)
array([1, 3, 5, 7, 9])
# linspace (linear space): -2 ve 2 arasında 21 adet eşit aralıklı sayı
# logspace (logarithmic space): dizideki sayıları 10'un üssü olarak yazar.
# Aşağıdaki dize 10^0, 10^1, 10^2 ve 10^-3 sayıları üretir.
np.logspace(0, 3, 4)
array([1., 10., 100., 1000.])
```

8.1. Çok Boyutlu NumPy Dizileri

Şimdiye kadar gördüğümüz liste, sözlük, NumPy dizisi gibi veri yapıları hep bir boyutlu nesnelerdi. Bir boyuttan kastımız, bunların sadece uzunluğunun olduğu. Noktaların yan yana gelip tek boyutlu geometrik şekiller olan doğruları oluşturmaları gibi veriler yan yana gelerek tek boyutlu veri nesnesi olan listeleri veya dizileri meydana getirebilir. Ama, birden fazla boyutlu veya yapıları da vardır. Örneğin aşağıdaki tablo satır ve sütunlardan yani iki boyuttan oluşmaktadır.

	mpg	cyl	disp	hp	drat	wt	qsec	vs	am	gear	carb
Mazda RX4	21.0	6	160.0	110	3.90	2.620	16.46	0	1	4	4
Mazda RX4 Wag	21.0	6	160.0	110	3.90	2.875	17.02	0	1	4	4
Datsun 710	22.8	4	108.0	93	3.85	2.320	18.61	1	1	4	1
Hornet 4 Drive	21.4	6	250.0	110	3.08	3.215	19.44	1	0	3	1
Hornet Sportabout	18.7	8	360.0	175	3.15	3.440	17.02	0	0	3	2

Şekil 8-1: Python ve R'da sık kullanılan mtcars veri seti

Yukarıdaki tabloda görülen mtcars veri seti iki boyutlu bir veri nesnesine örnek verilebilir. Nasıl ki iki boyutlu geometrik şekillerin eni ve boyu varsa iki boyutlu veri yapılarının da satır ve sütunları vardır.

Aynı veya farklı özelliklere sahip iki boyutlu veri tabloları üst üste getirdiğimizi düşünelim. Tabii ki bilgisayar hafızasında veriler bu şekilde saklanmaz. Ancak düşünme kolaylığı

NumPy PAKETİ

olması için yukarıdaki gibi ama farklı veriler içeren 10 tane tabloyu üst üste koyarsak üç boyutlu küpe benzeyen bir veri yapısı ile karşılaşacağız. Veriler iki veya üç boyutlu olabileceği gibi çok daha fazla boyuta da sahip olabilir.

Bir veri nesnesinin kaç boyutlu olduğu o veri nesnesindeki herhangi bir veriye erişmek için kaç tane bilgiye ihtiyaç duyduğumuzla da ilgilidir. Örneğin, bir listede herhangi bir veriye ulaşmak için sadece verinin listedeki sıra numarasını (indeksini) bilmek yeterlidir. Yukarıdaki gibi bir tabloda ise herhangi bir veriye erişebilmek için o verinin hangi satırda ve sütunda olduğunu bilmeliyim. Yani iki bilgiye ihtiyacım var. Üç boyutlu bir veri küpünde ise herhangi bir veriye erişebilmek için verinin satır, sütün ve yüksekliğini bilmeliyim. Aynısı, daha yüksek boyutlu veri nesneleri için de geçerlidir.

NumPy dizileri aslında n-boyutlu diziler olarak tanımlanmıştır. Bir NumPy dizisinin türünü `type()` fonksiyonunu kullanarak görmek istediğimizde `numpy.ndarray` olduğunu görüyoruz. Bu ifadedeki `ndarray` ifadesi, n-dimensional array yani n boyutlu dizi anlamına gelir.

```
hisse = np.array([3.4, 3.6, 3.9, 4.2, 4.0, 3.8])
type(hisse)
numpy.ndarray
```

NumPy paketini kullanarak 2 boyutlu bir veri nesnesi oluşturmak için listelerden oluşan bir listeyi kullanabiliriz.

```
hisse_fiyat = np.array([[3.57, 4.42, 5.25, 12.50, 29.30],
                        [3.43, 4.69, 5.00, 11.00, 32.12],
                        [3.15, 4.35, 4.95, 10.5, 29. ]])
print(hisse_fiyat)
[[ 3.57   4.42   5.25  12.5   29.3 ]
 [ 3.43   4.69    5.   11.    32.12]
 [ 3.15   4.35   4.95  10.5   29. ]]
```

Yukarıda yer alan iki boyutlu `hisse_fiyat` dizisini aynı zamanda her biri 5 veriden oluşan arka arkaya 3 dizi şeklinde tarif edebiliriz. Ama veri analizi mantığını oturtmak ve bundan sonraki konular için de kolaylık olması açısından veri nesnesini bir tablo olarak düşünmek daha faydalı olacaktır.

NumPy dizilerinde eleman seçmek için genel kural aşağıdaki gibidir:

```
dizi[başlangıç:bitiş:adım]
```

Başlangıç, alınacak ilk, bitiş ise son indeks numarasını belirtir. Adım ise kaçar adım atla-yrak gidileceğini gösterir. Bu değerlerden herhangi birisi girilmezse varsayılan değerler alınır. Varsayılan değerler, başlangıç için 0, bitiş için dizideki son indeks numarası yani dizinin boyutu, adım içinsse 1'dir.

```

dizi = np.arange(20)
print(dizi)
# ilk 7 eleman
dizi[:7]
array([0, 1, 2, 3, 4, 5, 6])
# 10. indeks numarasından sonraki elemanlar
dizi[10:]
array([10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19])
# 5. indeks numarasından başlayıp 10. indeks numarasına kadar
# 5. indeks numarasından başlayıp 10. indeks numarasına kadar
dizi[5:10]
array([5, 6, 7, 8, 9])
# Baştan itibaren üç atlayarak tüm elemanlar
dizi[::-3]
array([ 0,  3,  6,  9, 12, 15, 18])

```

İki veya daha yüksek boyutlu dizilerde aynı kuralı, her boyut için yazdığımız indekslerin arasında virgül koymak belirtebiliriz.

```

matris = dizi.reshape(4,5)
matris
array([[ 0,  1,  2,  3,  4],
       [ 5,  6,  7,  8,  9],
       [10, 11, 12, 13, 14],
       [15, 16, 17, 18, 19]])
# İkinci satır, üçüncü sütün
matris[2:3, 3:4]
array([[13]])
# İkinci satır üçüncü sütuna kadar olan kısım
matris[:, 3]
array([ 0,  1,  2,
       [5,  6,  7]])

```

8.2. NumPy Dizileri ile İşlemler

Bir NumPy dizisinin boyutlarını görmek için `.shape()` metodunu kullanabiliriz.

```

hisse_fiyat.shape
(3, 5)

```

Şimdi de üç boyutlu bir dizi oluşturalım.

```

import numpy as np
dizi = np.array([[[2, 3, 4, 5],
130

```

```

[6, 7, 8, 9],
[10, 11, 12, 13]],
[[1, 2, 3, 4],
[5, 6, 7, 8],
[9, 10, 11, 12]]])

print(dizi)
[[[ 2  3  4  5]
[ 6  7  8  9]
[10 11 12 13]]

[[ 1  2  3  4]
[ 5  6  7  8]
[ 9 10 11 12]]]

dizi.shape
(2, 3, 4)

```

Üç boyutlu dizinin yüksekliğinin 2, satır sayısının 3 ve sütun sayısının 4 olduğu görülmektedir.

Bir dizinin transpozunu almak için `.T` metodu kullanılır. Yukarıdaki dizilerin transpozlarını alalım.

```

hisse_fiyat.T
array([[ 3.57,   3.43,   3.15],
       [ 4.42,   4.69,   4.35],
       [ 5.25,   5. ,   4.95],
       [12.5,   11. ,  10.5 ],
       [29.3,   32.12,  29. ]])

dizi.T
array([[[ 2,  1],
       [ 6,  5],
       [10,  9]],

      [[ 3,  2],
       [ 7,  6],
       [11,  10]],

      [[ 4,  3],
       [ 8,  7],
       [12,  11]],

      [[ 5,  4],
       [ 9,  8],
       [13,  12]]])

```

PYTHON ile VERİ BİLİMİ

Bir NumPy dizisinin farklı eksenleri (yükseklik, satır veya sütun) üzerindeki toplamları bulmak için `.sum()` metodu kullanılır. Toplamı bulmak için istediğimiz eksen numarasını parantez içinde belirtiyoruz.

İki boyutlu dizilerde sütun 0, satır ise 1 indeksi ile gösterilir. Üç boyutlu dizilerde ise yükseklik sıfır, sütun bir ve satır ise iki indeks numarası ile gösterilir.

```
dizi.sum(0) # Yükseklik toplamları
array([[ 3,  5,  7,  9],
       [11, 13, 15, 17],
       [19, 21, 23, 25]])
dizi.sum(1) # Sütun toplamları
array([[18, 21, 24, 27],
       [15, 18, 21, 24]])
dizi.sum(2) # Satır toplamları
array([[14, 30, 46],
       [10, 26, 42]])
```

Kaç boyutlu olursa olsun bir NumPy dizisinin mutlaka aynı türdeki verilerden meydana gelmesi gerektiğini unutmuyın.

Aynı şekilde, herhangi bir eksen boyunca birikimli toplamları bulmak için `.cumsum()` metodu kullanılır.

```
hisse_fiyat.cumsum(1) # Satırların birikimli toplamları
array([[ 3.57,    7.99,   13.24,   25.74,   55.04],
       [ 3.43,    8.12,   13.12,   24.12,   56.24],
       [ 3.15,    7.5 ,   12.45,   22.95,   51.95]])
```

NumPy dizilerinde kullanılabilen diğer metodlar aşağıdaki tabloda açıklanmıştır.

Metod	Açıklama
<code>dizi.max()</code>	Verilen eksendeki maksimum değerler
<code>dizi.argmax()</code>	Verilen eksendeki maksimum değerlerin sıra numarası
<code>dizi.min()</code>	Verilen eksendeki minimum değerler
<code>dizi.argmin()</code>	Verilen eksendeki minimum değerlerin sıra numarası
<code>dizi.ptp()</code>	Verilen eksendeki maksimum ve minimum değerler arasındaki fark
<code>dizi.clip(min, max)</code>	Dizide yer alan min ve max arasındaki değerleri aynen, min'den düşük değerleri min, max'tan yüksek değerleri ise max olarak iletir.
<code>dizi.round(a)</code>	Dizide yer alan sayıları ondalık basamağa kadar yuvarlar.

NumPy PAKETİ

Metod	Açıklama
<code>dizi.trace()</code>	Dizideki köşegenler toplamını hesaplar
<code>dizi.mean()</code>	Verilen eksen boyunca ortalama değerleri hesaplar
<code>dizi.var()</code>	Verilen eksen boyunca varyans değerlerini hesaplar
<code>dizi.std()</code>	Verilen eksen boyunca standart sapmaları hesaplar
<code>dizi.prod()</code>	Verilen eksendeki sayıların çarpımını hesaplar
<code>dizi.cumprod()</code>	Verilen eksendeki sayıların birikimli çarpımını hesaplar
<code>dizi.sort()</code>	Verilen eksendeki verilerin sıralanmış halini iletir.

Bir listenin herhangi bir sırasında veri nasıl ulaşacağımızı daha önce görmüştük. Örneğin listenin 3. sırasında elemanın ne olduğunu görmek için liste[2] yazmamız yeterlidir. Python'da sıra numaralarının sıfırdan başladığını hatırlayın. NumPy dizileri için de aynı metodu kullanabiliriz. Sadece, dizi kaç boyutlu ise o kadar sayıda bilgiye ihtiyacımız olacaktır. Örneğin yukarıda yer alan `hisse_fiyat` dizisinin 2. satırının 4. sırasındaki veriye ulaşmak için `hisse_fiyat[1][3]` yazmamız yeterlidir. Burada önce `hisse_fiyat[1]` yazarak ikinci sıradaki satırı seçiyoruz. Sonra da bu satırındaki 4. elemamı seçmek için sonuna [3] ekliyoruz. Bunu yapmanın daha kolay bir yolu ise ayrı ayrı köşeli parantezler kullanmak yerine satır ve sütun indeksini tek bir köşeli parantez içinde virgülle ayırtarak gösterektir.

```
hisse_fiyat[1][3]
11.0
hisse_fiyat[1,3]
11.0
```

Peki tek bir veri yerine belirli satır ve sütunları seçmek için ne yapmamız gereklidir? Örneğin sadece birinci ve ikinci satırları seçmek istersem ne yazmalıyım?

```
hisse_fiyat[0:2, :]
array([[ 3.57,    4.42,    5.25,   12.5 ,   29.3 ],
       [ 3.43,    4.69,    5. ,    11. ,   32.12]])
```

Python indeksleme mantığında 0:2 yazlığımızda seçilen 0 indeks numarasına sahip yanı ilk sıradaki elemanın seçildiğini ancak 2 indeks numarasına sahip elemanın seçilmemiğini unutmayın. Yani, 0:2 yazlığımızda, 0 ve 1 indeks numarasına sahip satırlar seçiliyor. Sütunlar arasında seçim yapmayı bütün sütunları görmek istediğimiz için virgülden sonra sadece iki nokta (:) yazıyoruz.

Şimdi de sadece birincie ikinci satırların, üçüncü ve dördüncü sütunlarını seçirelim. Üçüncü ve dördüncü sütunların indeks numaraları 2 ve 3'tür. Bu nedenle biz indeks numaralarını 2, 3 ve 4'ü içerecek şekilde yazmalıyız: `2:4`.

PYTHON İLE VERİ BİLİMİ

```

print(hisse_fiyat[0:2, 2:4])
[[ 5.25 12.5 ]
 [ 5.    11. ]]

NumPy dizilerinde aritmetik işlemler yapmak da mümkündür.

a = np.array([[3, 4, 7, 4],
              [2, 9, 4, 2],
              [1, 5, 8, 3]])

b = np.array([[4, 2, 8, 9],
              [6, 3, 6, 1],
              [3, 2, 4, 2]])

a + b
array([[ 7,  6, 15, 13],
       [ 8, 12, 10,  3],
       [ 4,  7, 12,  5]])

a - b
array([[-1,  2, -1, -5],
       [-4,  6, -2,  1],
       [-2,  3,  4,  1]])

a / b
array([[ 0.7 ,  2. ,  0.8 ,  0.4],
       [ 0.3 ,  3. ,  0.6 ,  2. ],
       [ 0.3 ,  2.5 ,  2. ,  1.5]])

a*b
array([[12,  8, 56, 36],
       [12, 27, 24,  2],
       [ 3, 10, 32,  6]])

```

İki NumPy dizisi arasında matris çarpımı uygulamak için **np.matmul()** metodu uygulanır.

```

a
array([[3, 4, 7, 4],
       [2, 9, 4, 2],
       [1, 5, 8, 3]])

b
array([[4, 6, 3],
       [2, 3, 2],
       [8, 6, 4],
       [9, 1, 2]])

np.matmul(a, b)
array([[112,  76,  53],
       [ 76,  65,  44],
       [105,  72,  51]])

```

NumPy PAKETİ

Önceki sayfalarda gösterdiğimiz NumPy metodlarını uygulamann bir başka yolu da istedigimiz metodu **np.metod_ismi()** şeklinde kullanmaktır. Örneğin, bir dizinin istediğimiz satır veya sütununun toplamını bulmak için **np.sum(dizi[:, 1])** metodunu uygulayabiliriz.

```

np.sum(a[:, 1])      # ikinci sütundaki sayıların toplamı
18
np.mean(a[:, 2])     # Üçüncü sütundaki sayıların ortalaması
6.33
np.median(a[1,:])   # ikinci satırındaki sayıların medyansı
3.0
dizi = np.array([[2.34, 3.76],
                [4.23, 5.76],
                [1.18, 9.32],
                [7.43, 12.25],
                [3.14, 2.78],
                [11.45, 14.32],
                [5.78, 4.43],
                [8.87, 9.43]])

np.std(dizi[:, 0])   # Birinci sütun standart sapma
3.285
np.corrcoef(dizi[:,0], dizi[:,1]) # Birinci ve ikinci sütunların
korelasyon katsayıısı
array([[ 1.          ,  0.70054776],
       [ 0.70054776,  1.          ]])

```

NumPy dizilerine döngü uygularken dijital olunması gereklidir. Şimdi yukarıda gördüğümüz iki boyutlu **hisse_fiyat** dizisini ele alalım. Önce bu dizide bir for döngüsü uyguladığımızda ne olduğuna bakalım.

```

import numpy as np
hisse_fiyat = np.array([[3.57, 4.42, 5.25, 12.5, 29.3],
                        [3.43, 4.69, 5.0, 11.0, 32.12],
                        [3.15, 4.35, 4.95, 10.5, 29. ]])

print(hisse_fiyat)
[[ 3.57  4.42  5.25 12.5  29.3]
 [ 3.43  4.69  5.   11.   32.12]
 [ 3.15  4.35  4.95 10.5  29. ]]

for i in hisse_fiyat:
    print(i)
[ 3.57  4.42  5.25 12.5  29.3]
[ 3.43  4.69  5.   11.   32.12]
[ 3.15  4.35  4.95 10.5  29. ]

```

PYTHON ile VERİ BİLİMİ

Döngüyü doğrudan doğruya NumPy dizisine uyguladığımızda dizi içindeki listeleri ya da diğer bir deyişle satırları görüyoruz. Ancak biz tek elemanlara erişmek istiyoruz diyelim. Bunun için yine NumPy paketindeki `.nditer()` metodunu kullanmamız gereklidir.

```
for i in np.nditer(hisse_fiyat):
    print(i)
3.57
4.42
5.25
12.5
29.3
3.43
4.69
5.0
11.0
32.12
3.15
4.35
4.95
10.5
29.0
```

8.3. Kullanışlı NumPy Metodları

Önceki bölümde en çok kullanılan NumPy dizilerine örnekler vermiştık. Bu bölümde işlerinizde kullanabileceğiniz ve zaman kazandıracak ilave NumPy fonksiyon ve metod örnekleri yer almaktadır. Burada aktarılanlar dışında çok sayıda NumPy metodу bulunduğu unutmayın. Burada sadece örnek olarak seçenekler anlatılmaktadır.

`npamax()`: Bir NumPy dizisinde istenilen maksimum değerleri iletir.

```
x = np.random.uniform(low=1, high=50, size=16).reshape(4,4)
x
array([[ 14.62149026,  45.00794331,  45.04779614,  17.69898626],
       [ 4.37219413,  44.71708719,  11.5434865 ,  30.97270289],
       [ 6.0607676 ,  28.92463795,  10.43099167,  15.23007817],
       [ 21.6500912 ,  10.73762625,  19.53580815,  23.66124538]])
npamax(x, axis=0) # Her sütundaki maksimum değer
array([ 21.6500912 ,  45.00794331,  45.04779614,  30.97270289])
npamax(x, axis=1) # Her satırındaki maksimum değer
array([ 45.04779614,  44.71708719,  28.92463795,  23.66124538])
```

NumPy PAKETİ

`np.amin()`: Bir NumPy dizisinde istenilen eksendeki minimum değerleri iletir. `npamax()` ile aynı şekilde kullanılır.

`np.argsort()`: Bir dizinin elemanlarını, dizi küçükten büyüğe sıralandığında kaçinci sırada olacağını belirtir.

```
x = np.array([4, 2, 1, 6, 9, 3, 15, 11, 10, 7])
x
array([ 4,  2,  1,  6,  9,  3, 15, 11, 10,  7])
x.argsort()
array([2, 1, 5, 0, 3, 9, 4, 8, 7, 6], dtype=int64)
```

`np.concatenate()`: İki NumPy dizisini istenilen eksenlerden birleştirerek kullanılır. Örneğin iki boyutlu (matris) iki diziyi birleştirirken, `axis = 0` seçilirse satırları yan alta, `axis = 1` seçilirse sütunları yan yana birleştirme işlemi gerçekleştirilecektir.

```
x = np.arange(1, 7).reshape(3,2)
y = np.arange(7, 13).reshape(3,2)
x
array([[1, 2],
       [3, 4],
       [5, 6]])
y
array([[ 7,  8],
       [ 9, 10],
       [11, 12]])
np.concatenate([x,y], axis=0)
array([[ 1,  2],
       [ 3,  4],
       [ 5,  6],
       [ 7,  8],
       [ 9, 10],
       [11, 12]])
np.concatenate([x,y], axis=1)
array([[ 1,  2,  7,  8],
       [ 3,  4,  9, 10],
       [ 5,  6, 11, 12]])
```

`np.full()`: İstenen boyutta, değerde ve veri türünde NumPy dizisi oluşturulur. Veri türü arayüzü (`dtype`) seçime bağlıdır, kullanılmayabilir.

`shape`: dizinin boyutları, (3,2) gibi
`fill_value`: Dizideki elemanların değerleri

PYTHON İLE VERİ BİLİMİ

dtype: Dizi elemanlarının veri türleri

```
np.full((3,2), 2.5)
array([[ 2.5,  2.5],
       [ 2.5,  2.5],
       [ 2.5,  2.5]])
```

np.intersect1d(): İki veya daha fazla NumPy dizisindeki ortak elemanları seçer.

```
x = [1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15]
y = [3, 6, 9, 11, 13]
np.intersect1d(x,y)
array([ 3,  9, 11, 13])
```

np.isin(): Aranan elemanların bir liste veya dizide olup olmadığını gösterir.

```
x = [1, 3, 5, 7]
dizi = [3, 4, 5, 8, 9, 10]
np.isin(x, dizi)
array([False, True, True, False], dtype=bool)
```

np.isnan(): Bir dizideki verilerin NaN (Not a Number: Bir sayı değil) olup olmadığını görmek için kullanılır.

```
x = np.log([ 3, 4, -5])
x
array([ 1.09861229,  1.38629436, nan])
array([False, False, True], dtype=bool)
```

np.ones(): Birlerden meydana gelen istenilen boyutta NumPy dizisi oluşturur.

```
np.ones(3)
array([ 1.,  1.,  1.])
np.ones((3,2))
array([[ 1.,  1.],
       [ 1.,  1.],
       [ 1.,  1.]])
```

np.repeat(): Tekrar eden elemanlardan meydana gelen bir dizi oluşturur.

```
np.repeat(2, 5)
array([2, 2, 2, 2, 2])
```

NumPy PAKETİ

np.reshape(): Bir NumPy dizisinin boyutlarını yeniden belirlemek için kullanılır.

```
x = np.arange(1, 13)
x
array([ 1,  2,  3,  4,  5,  6,  7,  8,  9, 10, 11, 12])
x.reshape(3, 4)
array([[ 1,  2,  3,  4],
       [ 5,  6,  7,  8],
       [ 9, 10, 11, 12]])
```

np.setdiff1d(): Bir dizide olup ikinci dizide olmayan elemanları seçmek için kullanılır.

```
x = [1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15]
y = [3, 6, 9, 11, 13]
np.setdiff1d(x,y)
array([ 1,  5,  7, 15])
```

np.unique(): Bir dizideki tekil değerleri gösterir.

```
x = np.array([3, 4, 6, 3, 2, 2, 3, 4, 2, 2, 4, 3, 3, 2])
np.unique(x)
array([2, 3, 4, 6])
```

np.where: Bir NumPy dizisinde istenilen şartları sağlayan elemanları seçer.

```
dizi = np.arange(0, 101)
np.where(dizi % 10 == 0)
(array([ 0, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100]),
dtype=int64,)
```

np.zeros(): Sıfırlardan meydana gelen istenilen boyutta NumPy dizisi oluşturur.

```
np.zeros(3)
array([ 0.,  0.,  0.])
np.zeros((3,2))
array([[ 0.,  0.],
       [ 0.,  0.],
       [ 0.,  0.]])
```

8.4. Alıştırmalar

1. Sadece boolean False değerinden oluşan 4×4 boyutunda bir NumPy dizisi (numpy array) oluşturun.
2. 1'den 1000'e kadar sayıların olduğu bir NumPy array (dizi) oluşturun ve bu dizide 18 ile tam bölünen sayıları seçen bir sorgu yazın.
3. Bir NumPy dizisindeki en büyük 3 elemanı seçecek tek satırlık bir kod yazın.
4. Fonksiyonlar bölümünde yazdığınız liste sıralama fonksiyonunu bu defa np.argmin() metodunu kullanarak yazın.